

Een ouderparticipatiecrèche als noodoplossing

Bert Bukman

In een nieuwbouwwijk in Weesp was onvoldoende aanbod van kinderopvang en bso vanwege personeelstekort. Gefrustreerde ouders haalden een oud recept uit de kast: de ouderparticipatiecrèche (opc). 'Anders dan bij de oorspronkelijke opc's, is er bij ons geen ideële basis maar is het een kwestie van bittere noodzaak. Maar desondanks zijn we enthousiast over het concept.'

Alex van der Baan: 'Veel te weinig plek'

Het was Alex van der Baan al direct een doorn in het oog. Toen hij in 2017 een woning kocht in de nieuwbouwwijk Weespersluis in Weesp, was er wat betreft kinderopvang weinig geregeld. De gemeente vond dat dit aan de markt moest worden overgelaten, maar de kinderop-

vangorganisaties die de opvang leverden, beschikten over te weinig personeel. Alex moest dus met zijn jonge zoon pendelen naar zijn vroegere woonplaats Amsterdam, waar de opvang wel kon worden geregeld.

Actiegroep

Hij besloot daarop met een andere vader een actiegroep op te richten, [De Kleine Weespers](#). ‘We zagen toen al aankomen dat het ook met de bso mis zou gaan,’ vertelt de ict-ondernemer. ‘Weliswaar is het een wettelijke verantwoordelijkheid van de scholen hier in de wijk om bso te regelen, maar ook daar was veel te weinig plek. Er zijn uiteindelijk 180 bso-plaatsen in een school die straks 1000 leerlingen zal huisvesten. De wijk kampt nu al met tekorten na de oplevering van de eerste 700 woningen met vaak jonge gezinnen, terwijl er nog een enorme groei aan staat te komen. Dat gaat natuurlijk niet werken.’

Oud concept

Voor een oplossing greep Alex van der Baan, samen met zijn medeoprichter, terug op een oud concept: de ouderparticipatiecrèche (opc), onder de naam van de voormalige actiegroep, de Kleine Weespers. Opc’s zijn kinderopvangorganisaties die worden gerund door ouders in plaats van beroepskrachten. Een erfenis uit de jaren zeventig en tachtig, waarvan er in Nederland nog zeven te vinden zijn. [De opc’s zijn lang gedoogd maar sinds 1 juli 2021 vallen ze onder de Wet Kinderopvang](#), waarmee de kwaliteit en de juridische inkadering officieel geregeld zijn.

Lees ook: [Ouderparticipatiecrèches krijgen eindelijk een wettelijke basis](#)

‘Anders dan bij de oorspronkelijke opc’s, is er bij ons geen ideële basis maar is het een kwestie van bittere noodzaak,’ aldus Van der Baan. ‘Maar desondanks zijn we enthousiast over het concept. We hebben veel contact met Pascal Spijkerman, de voorzitter van belangenvere-

niging BOPC en van opc De Krakeling. Hij komt binnenkort spreken op een informatieavond en hij helpt ons met tips en suggesties over het runnen van een opc.’

Vrijstelling kwaliteitseisen

Opc’s vallen dus onder de Wet Kinderopvang, maar ze hebben vrijstelling van twee kwaliteitseisen. Het gaat hierbij om de opleidingseis voor beroepskrachten en het vastegezichtencriterium. Dit omdat de ouders die de opvang verzorgen geen beroepskracht hoeven te zijn die een opleiding hebben afgerond voor het werken in de kinderopvang. Doordat de opvang door ouders in dagdelen is ingedeeld, staan gedurende de dag verschillende ouders op de groep en is er dus geen vast gezicht op de groep.

Op een bepaalde manier past de Kleine Weespers in een trend, aldus Alex. ‘Denk bijvoorbeeld aan een broodfonds voor ZZP’ers als alternatief voor een arbeidsongeschiktheidsverzekering. Of bij initiatieven voor zelfbouw in een nieuwbouwwijk. Als het de overheid niet lukt om iets te regelen, dan doe je het toch gewoon zelf?’

Inzetbaar zijn

Natuurlijk komt er veel bij kijken, en bovendien moet je als ouder zelf ook een aantal dagdelen in de week inzetbaar zijn. ‘Maar daar staat tegenover dat de kosten laag zijn, want personeel is nu eenmaal het duurste in de bso en de kinderopvang. Daarnaast is het ook een leuke manier om je eigen kinderen en die van vrienden en bekenden beter te leren kennen. Het is ook een mooi alternatief voor alle hoofdarbeid die we allemaal de hele dag doen. Al moet ik wel toegeven dat ik sinds ik hiermee bezig ben, veel bewondering heb gekregen voor het werk van pm’ers. Meiden die zonder hun hand ervoor om te draaien een groep van twintig kids draaien, heel bijzonder vind ik dat.’

30 kinderen

Momenteel hebben zich 32 ouders en 18 kinderen aangemeld. Als de Kleine Weespers 40 ouders en 30 kinderen telt, kan de bso van start,

aldus Van der Baan. ‘Een locatie moet nog worden gevonden, maar we gaan ervan uit dat er iets te regelen zijn met de scholen in de wijk. Tenslotte gaat het om problemen van hun eigen ouders. Ik ga ervan uit dat ze bereid zullen zijn de ruimte die er toch al is, aan ons ter beschikking te stellen voor een paar uur na schooltijd.’

Kinderopvangtoeslag

Deelnemende ouders krijgen pas kinderopvangtoeslag als de nieuwe bso 15 maanden naar tevredenheid van de inspectie door de GGD’s functioneert. ‘Maar ik ga er helemaal vanuit dat dat gaat lukken. We zijn allemaal betrokken en verantwoordelijke ouders, en we zijn gemotiveerd. Als we erin slagen de neuzen binnen een zekere bandbreedte in dezelfde richting te krijgen, dan kan dit misschien wel iets heel moois opleveren, wat als inspiratie kan dienen voor ouders elders in het land.’

Lees ook: [Ouders in actie voor meer kinderopvang](#)

Omdat opc’s vrij worden gesteld van enkele kwaliteitseisen, moeten zij in plaats daarvan op een andere manier aantonen kwaliteit en continuïteit in de opvang te bieden. Deze alternatieve kwaliteitseisen zijn beschreven in het Besluit kwaliteit kinderopvang, dat per 1 juli 2021 gewijzigd werd. Zo moeten opc’s in het pedagogisch beleidsplan onder andere omschrijven hoe opc’s in (bij)scholing aan ouders voorzien, stabiliteit bieden aan kinderen en hoe de opc’s intern georganiseerd zijn.

 [Reageer op dit artikel](#) [Deel dit artikel](#)

Bert Bukman
